

ارزیابی حس مکان در مسکن مهر، در جهت طراحی مجتمع مسکونی مطلوب

منوچهر شیرزادی^{۱*}، محمد مهدی سروش^۲

۱- کارشناس ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

۲- استادیار، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران goodarzysoroush@gmail.com

چکیده

حس مکان به معنای ادراک ذهنی مردم از محیط و احساسات کم و بیش‌آگاهانه آن‌ها از محیط خود است که شخص را در ارتباطی درونی با محیط قرار می‌دهد، به طوری که فهم و احساس فرد با زمینه معنایی محیط پیوند خورده و یکپارچه می‌شود. این حس عاملی است که موجب تبدیل یک فضای مکانی با خصوصیات حسی و رفتاری ویژه برای افراد خاص می‌گردد. محیط از جنبه‌های کالبدی و اجتماعی به صورت توامان ساخته شده است. انسان‌ها مکان‌های اطراف خود را خلق می‌کنند و مکان مستقل از انسان معنا ندارد. رابطه بین انسان و مکان رابطه‌ای سوداگرانه است. افراد چیزهای مشتی و منفی را از محیط گرفته و یا به آن پس می‌دهند. این بدء و بستان بر محیط و انسان تاثیرگذار است. حس مکان علاوه بر این که موجب احساس راحتی از یک محیط می‌شود، از مفاهیم فرهنگی مورد نظر مردم، روابط اجتماعی و فرهنگی جامعه در یک مکان مشخص حمایت کرده و باعث یادآوری تجارب گذشته و دستیابی به هویت برای افراد می‌شود. با توجه به اهمیت این حس در ارتقاء کیفیت فضای زندگی طراحی شده (مسکن مهر)، این مقاله به ارزیابی مفهوم حس مکان در مسکن مهر پرداخته و تأثیر عوامل کالبدی و عوامل شناختی استفاده کنندگان بر احساس افراد نسبت به فضا را بررسی می‌کند.

واژه‌های کلیدی: حس مکان، تعلق به مکان، عوامل حس مکان، مسکن مهر